

Median mestarit

Kirjoittajat: Tanja Jurvanen, luokanopettaja,
Harjun koulu, Tampere
Julkaisuvuosi: 2015

Tiivistelmä

Median mestarit on kahden vuoden projekti alakoulun 5. ja 6. luokille. Oppilaat pääsevät tätä kautta hyödyntämään opittuja taitojaan sekä tutustumaan mediaan lähemmin. Tavoitteena on myös saada mahdollisimman laajaa ja monipuolista näyttöä oppilaiden taidoista eri oppiaineita yhdistäen. Median mestarit huomioi myös uuden opetus suunnitelman laaja-alaisen osaamisen osa-alueita sekä mahdollistaa sujuvasti oppilaiden osallistumisen koulutyön suunnitteluun.

Oppiaineet: äidinkieli ja kirjallisuus, ympäristöoppi, kuvataide, vieraat kielet, yhteiskuntaoppi, musiikki, käsityö
Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet: L2, L4, L5 ja L6

Kouluaste: alakoulu

Luokkataso: 5 ja 6

Kesto: molemmat ovat koko vuoden projekteja, jaksoluonteisesti

Lähtökohdat

Kokonaisuus pohjautuu pitkälti uuden opetus suunnitelman laaja-alaisen osaamisen teemoihin (L2, L4, L5 sekä L6). Lisäksi kokonaisuus mahdollistaa oppilaiden aidon osallistumisen koulun toimintakulttuuriin sekä antaa heille vastuuta omasta osaamisestaan. Media valittiin painopisteeksi läheisyydessä sijaitsevan Mediapoliksen vuoksi, siihen suuntaan olisi tarkoitus rakentaa ja kehittää yhteistyötä. Mediapolis on Länsi-Tampereen Tohlopissa sijaitseva useiden eri

media-alan yritysten ja organisaatioiden keskus. Mukana on suuria alalla pitkään toimineita vaikuttajia, uusia tulokkaita sekä alan opiskelijoita. Fyysisesti Mediapolis sijaitsee Harjun koulun vieressä, kävelymatkan etäisyydellä. Tarkempaa tietoa Mediapolis Tampere.

Oppimistavoitteet

Oppilas näyttää omaa osaamistaan sekä samalla kehittää taitojaan tv:n ja erityisesti median saralla. Taitoja kartutetaan esiopetuksesta lähtien kumulatiivisesti. Oppilaat ottavat lisäksi vastuun projektin eri vaiheista saaden samalla kokemusta työelämästä sekä yrittäjyydestä.

Valmistelut ennen toteutusta

Koulun tvt -suunnitelmassa on huomioitu tiettyjä tavoitteita jokaiselle vuosiluokalle. Näin varmistetaan oppilaiden taitotaso Median mestareita varten. Myös opettajien riittävästä täydennyskoulutuksesta ja verkostoitumisesta esim. Mediakasvatusseuran suuntaan huolehditaan.

Luokka valitsee työnjakoa ja organisaatiota varten sopivan työkalun, esimerkiksi Office365 (myöhemmin käytetty muodossa Opetus365) toimii hyvänä alustana, jossa kaikkien on helppo seurata ja päivittää tilanteita. Oppilaat toimivat mieluusti pareina tai pienissä ryhmissä. Ryhmien tarkem-

mat roolit määräytyvät projektin luonteen mukaan. Esimerkkejä rooleista on esitelty myöhemmin. Roolit ja työryhmät voivat vaihdella lukuvuoden aikana tai ne voivat olla pysyviä koko vuoden mittaisia. Myös työryhmän sisällä voi olla erilaisia rooleja.

Oppilaiden kanssa sovitaan yhdessä kuinka usein työryhmät tapaavat. Tapaamisajankohdat noudattavat koulun tapahtumakalenteria siten, että kaikilla työryhmillä on mahdollisuus hoitaa oma osuutensa hyvissä ajoin. Eri työryhmät voivat tavata eri aikoihin esim. päätoimittajien tapaaminen hyvissä ajoin ennen tapahtumaa, kuvaajat juuri tapahtuman alla.

Mukana olevat opettajat sopivat myös oman työnjakonsa. Tarkoitus olisi saada myös opettajien osaaminen mahdollisimman tehokkaasti jaettua. Koko koulun opettajakunnan tulee tehdä koulun tapahtumakalenteri valmiiksi ennen lukuvuoden alkua. Tämä tarkoittanee sitä, että ainakin tietynlainen runko on hyvä olla olemassa jo lukuvuotta edeltävänä keväänä. Elokuussa sovitaan mukana olevat opettajat ja heidän osaamisensa karotoitetaan. Mahdollisuuksien mukaan käytetään ulkopuolisia osajia mukana (esimerkiksi edellä mainittu Mediapolis).

Tietotekniset välineet

Kuvaamiseen sopiva mobiililaitte tai kamera

Tietokone tms. kuvien käsittelyyn sekä editointiin

Koulun äänentoisto- ja valolaitteisto
Jokin yhdessä sovittu julkaisualue esimerkiksi Opetus365, blogi tai www-sivut.

Aikataulu ja työskentelyvaiheet

Työskentely alkaa heti lukuvuoden alussa.

5. luokka

Luokan alussa kerrataan aikaisemmin opitut asiat äänen ja kuvan yhdistämisestä sekä valaistuksen merkityksestä kuvauksessa. Tätä voidaan harjoitella esimerkiksi pienillä videotallenteilla, joita mahdollisesti editoidaan kuvan ja äänen osalta.

Oppilaiden on tarkoitus toimia koulun erilaisissa juhlissa äänen ja valon "ammattilaisina" saaden samalla opastusta alan oikeilta ammattilaisilta sekä mahdollisesti opiskelijoilta.

Juhlien valmistelu etenee seuraavasti. Esimerkkinä on käytetty joulujuhlaa.

Yhteinen aloitus

Kaikille on yhteinen osuus äänestä ja valosta fyysisinä ilmiöinä. Tähän varmasti menee 2-3 oppituntia.

Tutustumiskäynnit ja aiheen syventäminen

Luokka jaetaan kahtia, toinen puoli lähtee tarkastelemaan ääntä teatterissa ja studioissa.

Käytettävä tuntimäärä riippuu yhteistyökumppaneiden mahdollisuuksista olla mukana, tavoitteena on ainakin yksi tutustumiskäynti äänentoiston ammattilaisen työpaikalle. Lisäksi tu-

tustutaan koulun äänentoistolaitteisiin sekä erilaisiin tekniikan tuomiin mahdollisuuksiin, myös itse tehtyjä äänitehosteita harjoitellaan. Työturvallisuuden näkökulmasta tutkitaan äänenvoimakkuuksia ja kuulon suo-

jelua.
Toinen puoli tutustuu valaistukseen samoin. Valaistuksesta pohditaan valaistuksen merkitystä tunnelman luojana, erilaisia tehostekeitä ja mahdollisuuksia "lavastaa" valoilla. Tähänkin kohtaan tavoitteena olisi yksi opintokäynti. Valaistusta voidaan pohtia myös luokassa esimerkiksi silkkipaperin ja taskulampun avulla.

Suunnittelu ja harjoittelu

Oppilaat osallistuvat hyvissä ajoin joulujuhlan suunnitteluun. Yhteisesti valitun teeman mukaan suunnitellaan valaistus, äänentoisto, äänitehosteet ja käytetäänkö esimerkiksi elävää musiikkia.

Oppilaat jakautuvat ohjaajiin, suunnittelijoihin, toteuttajiin, tarkkailijoihin ja mahdollisiin soittajiin. Työryhmät työskentelevät säännöllisesti 1-2 opitunnin ajan yhdessä opettajien, esiintyvien luokkien ohjaajien ja 6.luokan "median" kanssa. Työryhmille laaditaan aikataulu, johon merkitään myös kenraaliharjoitus.

Toteutus

Oppilaat rakentavat (opettajan tai muun aikuisen avustuksella) äänentoiston sekä siihen vaadittavat laitteet ja tarvikkeet sekä valaistuksen. Varsinaisen juhlan aikana oppilaat hoitavat äänet ja valot ohjelman mukaan. Juhlan lopuksi he osallistuvat laitteiden purkuun sekä siivoukseen.

Arviointi

Oppilaat tuottavat projektin aikana oppimispäiväkirjaa Opetus365 -ympäristössä. Jakson lopuksi käydään keskustelu päiväkirjan pohjalta. Keskustelussa voidaan käyttää myös vertaisarviointia sekä ryhmäkeskustelua. Seuraavaan juhlaan oppilaat vaihtavat tehtäviä, näin jokaiselle tulee kokemuksia sekä äänen että valon kanssa työskentelystä.

Käytettävä aika riippuu jonkin verran juhlan teemasta ja yhteistyökumppaneista, mutta kaikkineen voidaan arvioida noin 20-25 oppituntia.

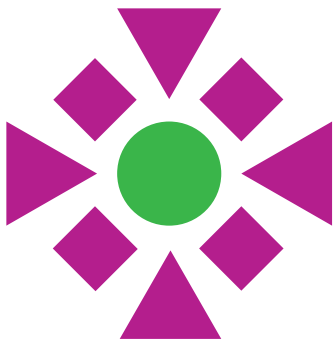
6. luokka

Oppilaat osallistuvat mahdollisesti jo 5.luokan keväällä koulun seuraavan vuoden tapahtumakalenterin suunnitteluun. Tämä tapahtumakalenteri toimii 6.luokan projektin pohjana.

Yhteinen aloitus

Lukuvuoden aluksi harjoitellaan erilaisia kuvaamiseen, haastatteluun sekä uutisen kirjoittamiseen liittyviä taitoja. Erityisesti huomioidaan kuvanlukutaito ja se, miten asioita voidaan ilmaista eri tavoin. Tutustutaan toimittajan työhön. Tutkitaan erilaisia median muotoja ja media vaikuttavuutta ihmisen jokapäiväiseen elämään. Voidaan myös käydä hieman median historiaa läpi. Kaikille tulee antaa jonkinlainen yleiskatsaus siitä, mitä media oikeastaan on. Aikaa käytetään 5-10 tuntia, riippuen siitä, onko mahdollisuus esimerkiksi opintokäyntiin paikallisessa mediatilassa.

Oppilaiden kanssa myös pohditaan median eettisyyttä ja tekijänoikeuksia.

Suunnittelu

Oppilaat ja mukana olevat opettajat suunnittelevat ja sopivat yhdessä, mikä on luokan yhteinen mediaprojekti. Se voi olla lehti (sähköinen), blogi, www-sivut tai vaikka oman koulun uutiset lähetettynä tietyin väliajoin luokkiin.

Luokka suunnittelee koulun tapahtumakalenterin mukaan, miten he huomioivat erilaiset tapahtumat omassa projektissaan. Tässä yhteydessä sovitaan myös, ovatko ryhmät koko vuoden samoja vai kiertäviä, samoin sovitaan tehtävien kierrosta. Luokka yhdessä sopii, miten tuotos julkaistaan.

Tähän käytetään aikaa 2-3 oppituntia.

Toteutukset

Työryhmät tapaavat ennalta sovitun aikataulun mukaan tehden yhteistyötä mukana olevien opettajien ja esimerkiksi tapahtumajärjestäjien kanssa. Työryhmille on hyvä sopia alkuun vaikka viikoittainen tapaaminen. Tapaamiset voivat olla eri aikaan eri ryhmien kesken. Samoin sovitaan, milloin pidetään toimituksen isoja kokouksia ja mitä kunkin ryhmän on siihen tuotava mukanaan. Oppilaat pitävät koko vuoden oppimispäiväkirjaa projektistaan.

Prosessin aikana on mahdollisuus palata joustavasti suunnitteluvaiheeseen uuden tapahtuman alla. Kaikkia tapahtumia ei voi ennakkoon tietää, joskus voi uutinen tulla ihan yllättäen.

Arviointi

Arviointi toteutetaan oppilaiden omien oppimispäiväkirjojen sekä opettajan kanssa käytyjen keskustelujen avulla. Oppimispäiväkirja on jatkoa 5.luokalla aloitetulle päiväkirjalle, työskentelyssä käytetään Opetus365 -ympäristöä. Tavoite on, että jokainen oppilas saisi myös henkilökohtaista suullista palautetta opettajalta. Näissä pienissä keskusteluissa voidaan käydä tarkemmin läpi oppilaan oppimista, vahvuuksia sekä kehityskohteita.

Kaiken kaikkiaan tämä 6-luokan projekti on pitkäkestoinen, koko lukuvuoden mittainen projekti, jonka kokonaisuutta on vaikea arvioida ennakkoon.

Arvioinnin toteuttaminen

Jokainen oppilas osallistuu lukuvuoden aikana ainakin yhteen toimintaan, josta hän kirjoittaa raportin sekä samalla arvioi itseään. Opettaja arvioi ryhmän toimintaa sekä oppilaiden osallistumista prosessin eri vaiheisiin. Ideaalissa tilanteessa oppilaalle muodostuisi näistä kahdesta vuodesta oma portfolio, jossa olisi mahdollisimman moninaisesti selitetty, millaisia tehtäviä oppilas on tehnyt ja millaisia kokemuksia hän on saanut. Raportoinnissa käytetään oppimispäiväkirjaa, jossa oppilas kirjaa kokemuksiaan, ajatuksiaan ja arvioi osaamistaan. Mukaan tulee myös opettajan, kodin ja mahdollisesti myös ulkopuolisten toimijoiden kommentteja. Oppimispäiväkirjaa pidetään sähköisesti Opetus365-ympäristössä. Päiväkirjaa varten voidaan ennakkoon laatia joitakin ohjaavia kysymyksiä lähinnä opettajan työn tueksi.

Tavoite olisi, että myös oppilaalla itsellään olisi käsitys omasta osaamisensa tasosta ja hän näkisi mahdollisimman selkeästi oman osaamisensa kehittymisen.

Kokemukset ja parannusehdotukset

Kokonaisuutta ei vielä ole otettu käyttöön, koska se vaatii myös koulun ulkopuolisten tahojen kanssa yhteistyötä ja aikataulutusta. Oppilaiden tvt-taitojen varmistus vaatii suunnittelua ja yhteistyötä. Kannattaa lähteä oman koulun osalta liikkeelle mahdollisimman konkreeteista ja aidosti mahdollisista tavoitteista. Rimaa ei saa asettaa liian korkealle eikä myöskään liian matalalle. Mahdollisimman selkeät tavoitteet auttavat asiaa.

Kannattaa lähteä rohkeasti kehittämään ajatuksia ja ideoita, avaamaan koulun ovia ja ikkunoita ympärillä olevaan maailmaan.

Linkkejä ja lähteitä

Mediakasvatusseura:
<http://www.mediakasvatus.fi/seura/>
Tampereen mediakoulu
<http://koulut.tampere.fi/media/mediakoulu.html>
Tampereen seudun tvt-portaali
<http://tvt.tampereenseutu.fi/>

Kiitos Markus Silvolalle Harjun koulusta hyvistä ja rakentavista keskusteluista sekä ideoinnista tämän projektin suunnittelussa.